

Бекітемін

«Тілеухан» Баспа-журнал баспасы

менгерушісі: Сағымбек Жов

«Тілеухан» ЖШС

20 ж

Тақырыбы: «Қызықты логика әлемі»
(Ересек тобына арналған вариативтік компонент)

2024-2025 оқу жылы

КІРІСПЕ

Мектеп жасына дейінгі балалар білуге тиісті қарапайым білім негіздерін негүрлым тереңірек меңгерте отырып, олардың ой-өрісін, білім дағдысы деңгейін кеңейту, сана-сезім, таным, қабылдау әрекетін дамыту, білімге қызығушылыққа баулып, баланың өздігінен еңбектену белсенділігін қалыптастыру қажет.

Сиқырлы логика әлемі арқылы айналадағы қоршаған ортамен таныстыра отырып, балалардың логикалық қабілеттерін, ой-өрісін дамыту. Ойынның шарттары қарапайымнан күрделіге, жеңілден ауырға бірте-бірте ауыстыру ұстанымдарын басшылыққа алады.

"Сиқырлы логика әлемі вариативтік компонент мектепке дейінгі (4-5 жас) жастағы балаларға мектепке дейінгі мекеменің оқыту мен тәрбиелеу бағдарламаларының талаптарына сәйкес вариативтік бөлімде тәрбиеленушілердің танымдық талғамдарын ой өрісін арттыруға және балаларды мектепке даярлауға бағытталған көмекші құрал.

Ұсынылып отырған Қызықты логика әлемі вариативтік компонент 4-5 жастағы балаларды тәрбиелеу мен дамытудың міндеттерін жүзеге асырады. Берілген тапсырмаларды орындау барысында балалар заттар мен құбылыстардың мәнді белгілерін айқындайды, қатынас, жүйелеу, салыстыру, талдау, сараптау жайлы түсініктерді меңгертеді. Бағдарламадағы ойындар мен тапсырмалар, қолмен пішіндерді құрастыруға, талдауға, жинақтауға, әсемдікті түсінуге, салыстыруға, үйлестіруге, есте сақтауға көп көмегін тигізеді. Негізгі оқу материалдарын басшылыққа ала отырып, бұл бағдарлама балалардың математикадан алған білім, білік, дағдыларын, танымдық қабілеттерін және ойын - жаттығуларға деген қызығушылықтарын арттырады. Тереңдетілген бағытта алынған бағдарлама құрылымында жұмбақтар, санамақтар, логикалық тапсырмалар, сөзжұмбақтар кіріктірілген. Материалдар ҰІӨ негізгі тақырыптарын жинақтап, қорытындылауды талап ететіндей, Кім тапқыр, Ойнайық та ойлайық!, Кішкентай математиктер, Ғажайып тапсырмалар, Үздік логиктер тақырыбы бойынша балалардың білімдерін тереңдетіп, кеңейтетіндей етіп іріктелген. Сондай-ақ, балалардың вариативті бөлімнен алған әсерлерін, көңілді бейнелермен рефлексия жасауға үйретеміз.

Қазіргі дамытушы ойындар Тапқыр ойындар, Танграм, Логикалық, қызықты математикалық ойындары арқылы әртүрлі нәрселердің ұқсастығы мен айырмашылықтарын табады, ортақ белгілеріне қарай заттарды топтарға дұрыс топтастырады, тапсырманы орындау барысында, дидактикалық ойындарды қызығушылықпен қабылдап, ойларын дәйектей алады. Балалардың тапсырмаларға деген қызығушылығын әрі қарай өрбіту үшін, Күлдірген, Дымбілмес, Буратино, Алдаркөсе, Құрбақа сияқты тосын сәттер кіргізілген. Ең бастысы берілген тапсырманы сәтті орындаған сайын мадақтап, баланың қызығушылығын тудыра білу.

Оқу-әдістемелік кешеннің құрамына:

- Бағдарлама;
- күнгізбелік жоспар 36сағатқа бағытталған;
- ұйымдастырылған іс-әрекетінің логикалық ойын карталары;
- қосымша материал: логикалық тапсырмалар, Түрлі ойындар сөзжұмбақтар, жұмбақтар, санамақтар.

Бағдарламаның мақсаты:

Жас ерекшелігіне сай танымдық іс-әрекет дағдыларын меңгерген, әлемнің тұтас бейнесін түсінуге, ақпаратты күнделікті өмірлік мәселелерді шешуде қолдануға қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Бағдарламаның міндеттері:

ақыл-ой әрекетінің дамуын, логикалық ойлау, салыстыру, талдау, жинақтау дағдыларын қалыптастыру, өзін-өзі бақылау дағдыларын дамыту.;

талдап-ойлауға, есте сақтауға, ой-өрісті дамытуға, қиыншылықтарды жеңіп шығуға дағдыландыру;

зейінін, қиялын, танымдық процестерін, қолдың ұсақ бұлшық еттерін дамыту.

Дамытушылығы: Логикалық ойлау жұмыстарын жүргізуде оқытудың негізгі формаларын бақылау, қызықтау, ойлау, жылдам жауап беруге ықпал ету, бір-бірімен ойласып орындай білуге дамыту.

Нәтижесінде:

Балалардың мектепке даярлығына, заттардың қасиетін аша отырып мұқият тыңдауға және жеңіл тапсырмаларды шешуге;

Балалар заттарды қасиеттеріне қарап жалпылауға, заттардың ұқсастығын және айырмашылығын түсіндіре алады, өздерінің ойларын дәйектей алады

Балалардың ой-өрісін кеңейтіп, есте сақтау қабілетін шыңдау, білімге деген қызығушылығын арттыру Қызықты логика әлемі вариативтік компонентінің күнтізбелік жоспары:

Жоба: қысқа мерзімді, топтық.

Жобаның түрі: танымдылық дағдылары

Жобаға қатысушылар: «Балапан» ересек тобының балалары.

Жобаның өткізілу мерзімі: 2024-2025 оқу жылы

Қолданылатын материалдар: Түрлі-түсті ойындар картатекалары.

Мектепке дейінгі тәрбиелеу және оқыту стандарты мен үлгілік бағдарламасына сай барлық білім саласында логикалық математикалық.

Пайдаланылган әдебиеттер.

ҚР МЖМБС мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту

Балаларды тәрбиелеу мен оқытуға арналған Біз мектепке барамыз бағдарламасы , 2012ж

Игровые занимательные задачи для дошкольников. З.А.Михайлова, 1990 г.

Психологиялық тапсырмалар мен ойын, жаттығулар. Жұмабекова Ф. 2003 ж.

Дидактические игры и упражнения по сенсорному воспитанию дошкольников, 1978 г.

Мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық ойлау қабілеттері, 2003

Бала мен балабақша 2007 ж.

Ғаламтор

«Қызықты логика әлемі» (вариативті компонент) атты бағдарламасына

Пікір

Автор аталған еңбегінде мектеп жасына дейінгі баланы логикалық дамытып, өсіретін әрі тәрбиелейтін негізгі іс әрекет логикалық математика саласында көңіл бөле отырып, мектепке дейінгі ересектер тобына арнап «Қызықты логика әлемі» (вариативті компонент) жинағын құрастырған. Логикалық тапсырмалар бере отырып баланың бойындағы ойлау қызметтерін дамытып, ғылыми, білім, көзқарас пен сенім жүйесін орнықтыру болып табылады. Мұнда ойын ережелерін ойланып таба білу, ойлау қабілеттерін дамыту, ойлап таба білуге ықпал ету негізделген.

Логикалық ойлау жұмыстарын жүргізуде оқытудың негізгі формаларын бақылау, қызықтау, ойлау, жылдам жауап беруге ықпал ету, бір-бірімен ойласып орындау болып табылады. 1-10 ға дейін санау және көлемі мен пішіндерін ажырату, зат пен мөлшерді анықтау айырмашылықтарын бақылау.

Ойынды кеңінен қолдану, вариативтік логикалық ойын жаттығулар, әр баланың шығармашылық қабілеттерін дамыту, ұсақ саусақ бұлшық еттерін дамыту, балаларды сандық, реттік дағдыларын есте сақтау қабілеттерін дамыту, заттың айырмашылық қабілеттерін қалыптастыру.

«Қызықты логика әлемі» (вариативті компонент) атты бағдарламасы ересектер тобының балаларына сай құрсатырылған.

№	Сабақтың тақырыбы:	Мақсаты	ҮІӨ саны
1	Кәне, кім тапқыр!	Қызықты тапсырмаларды орындауға жаттықтыру, математикадан алған білімдерін пысықтау ,ой-өрісін кеңейтіп, логикалық ойлауды жеделдетуге баулу, танымдық қабілетін, қызығушылығын арттыру. Логикалық тапсырмалар, үлестірмелі суреттер, карточкалар.Ойын/жаттығу: «сан», «пішін», «түстер»	1
2	Хайуанаттар бағындағы қызықтар	Балаларға хайуанаттар бағы туралы түсінік беру, жабайы аңдар туралы білімдерін тиянақтау. Аңдардың кейбір ерекшеліктерін салыстыра айту арқылы ойлау қабілеттерін дамыту. Логикалық ойлау қабілеттерін арттыру. аңдардың карточкалары, үн таспа, логикалық тапсырма, сызба тапсырмалар, Танграм ойыны, хайуанаттар бағы	1
3	Кішкентай ойшылдар.	Балаларды жіктеу, орналастыру сияқты логикалық амалдарды ғана емес,ойнату пайымдауды қажет ететін логикалық тапсырмаларды орындату: заттарды әртүрлі белгілері бойынша салыстыру дағдыларын жетілдіру. ойынға қажетті карточкалар, сандар, санау тапсырмасы, логикалық тапсырма.(карточкалар,жануарлар мен балапандар)	1
4	Ойнайық,та ойлайық	Тапсырмалар арқылы логикалық ойлау қабілеттеін арттыру, ынтамен дұрыс орындауға үйрету,ой-өрісін кеңейту. сандар,үлестірмелі пішіндер суреттері, тапсырма, логикалық тапсырма; ертегі кейіпкерлеріне үй құрастыру.Д/о: «Үй құрастыр»	1
5	Үздіктер	Геометриялық пішіндерді ажырата отырып,логикалық ойлау қабілетін дамыту, қызықты тапсырмаларға деген қызығушылықтарын арттыру. түрлі-түсті шарлар, үлестірмелі карточкалар,сандар,сызба тапсырмалар, логикалық тапсырма,тосын сәт,	1
6	Пішіндер сыры	Балалардың зиінін ойлау қабілеттерін сандардың таңбаларын танып ажыратуды, геометриялық денелерді, олардың түстерін ажыратуды ойын арқылы жетілдіре түсу.Тапқырлыққа, ептілікке,жылдамдыққа, достыққа тәрбиелеу. түрлі түсті пішіндер, (гүл,орамал,бантик,көзілдірік),сызба тапсырма, логикалық тапсырма, Танграмм ойыны	1
7	Ғажайып тапсырмаларға саяхат	Балаларды тапқырлыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Ойлау, көріп - тану, зейін, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Тапқырлыққа, ептілікке, жылдамдыққа, достыққа тәрбиелеу. логикалық тапсырмалар,жұмбақтар, сандар, үлестірмелікарточка, тапсырма, Танграм ойыны. Ойын жаттығу: «Қызықты әріптер мен сандар»	1
8	Ғажайып тапсырма әлемі (лабиринттік цифрлар)	Танымдық қызығушылықтарын арттыру. Пішіндерден бейне құрастыруды одан әрі жалғастыру. Көп білуге , ізденуге ұмтылдыру , білімдерін жан жақты дамыту ,ұшқыр ойлауға баулу үлгі карточкалар, сызба тапсырмалар, логикалық тапсырма; көп аз ұғымдарын қалыптастыру.	1
9	Тапқыр болсаң, тауып көр	Мақсаты: Ойлай отырып, санауды үйретуді жалғастыру, есте сақтау қабілеттерін арттыру. Логикалық ойлау қабілеттерін, зейінін дамыту. сызба тапсырма, логикалық тапсырма, Коломбовое яйцо , Танграм ойыны, білімгерлер ойыны	1

10	Логика сыры	ойынға қажетті заттар,сандар,санағыш, сызба тапсырма, логикалық тапсырма, күннің ертеңгі, түскі, кешкі, түн ұғымдарын одан әрі жалғастыру, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Д/ойын: «Бұл қай уақытта болады?»	1
11	Ойна да ойлан! (1 мысықта 6 жаңгак)	Балаларды есте сақтау қабілеттерін қызықты жаттығулар арқылы арттыру. Логикалық есептер шығару арқылы ойлау қабілетін, ұзын,қысқа,биік,аласа ұғымдарын бекіту, байқампаздығын сабаққа қызығушылығын дамыту. ойынға қажетті сурет,сандар, сандық тапсырма, 1-6 га дейінгі логикалық тапсырма, Танграм ойыны, «неше?» деген сұраққа жылдам жауап бере білуге үйрету.	1
12	Ойна,ойла,жікте! (сандар, пішіндер, түстер)	Логикалық ойлау қабілеттерін, білім-білік дағдыларын,ойнай отырып ойлауға бағыт беру. Есте сақтау қабілеттерін дамыту. ойынға қажетті сурет тер,сандар, сандар, түстер, пішіндер тапсырмасы.	1
13	Зейінді бол (1-2-3-4-5 сандарымен тапсырма)	Балалардың зейінін шоғырландыру,ой-өрісін , танымдық белсенділіктерін арттыру. Балалардың логикалық қабілетін, пәнге қызығушылығын, белсенділігін дамыту. жинақылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Заттарды салыстыруға, топтастыруға үйрету ойынға қажетті суреттер, сиқырлы қапшық сызба тапсырмалар. Д/ойын: « Бұл қай кезде болады?» Ойын жаттығу: «болады- болмайды»	1
14	Жүзден жүйрік (лабиринттік сандар)	сандар туралы өткенді пысықтау, ойындар арқылы ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, үлкен-кіші ұғымдарын бекіту. логикалық тапсырмаларды шешу арқылы ойлау қабілеттерін, зиінін тұрақтандыру.Сандар, санамақ, логикалық тапсырмалар	1
15	Асықпа, ойлап тап.	заттың қасиеттерін, геометрикалық фигуралар мен олардың белгілері туралы білімдерін қайталау, сандар құрамын бекіту, саусақ қимылын дамыту, логикалық тапсырмалар арқылы ақыл-ойын, зиінін дамыту. сиқырлы қарындаш, логикалық тапсырмалар.	1
16	Кішкентай тапқырлар	Ойлау, көріп тану, есте сақтау қабілеттерін арттыру.Белсенділікке шапшаңдыққа,кеңестікті бағдарлай білуге үйрету логикалық тапсырмалар, Танграм, пішіндерді түстерге бөліп үйрету.	1
17	Логиктарға тапсырма	Балалардың логикалық тапсырмалар арқылы білімін бекітіп, сезімталдық , есте сақтау қабілеттерін дамыту, ойыншықтардың түр-түсін,пішінін,сипаттап айтып бере білуге дағдыландыру.логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, Танграм ойыны, (1-10) га дейінгі сандарға логикалық тапсырма.	1
18	Көңілді логиктар	Балалардың ойлау қабілеттерін, зеінін тапсырмалар арқылы тұрақтандыру, байқампаздыққа баулу. Сызба тапсырмалар, логикалық тапсырмалар. Ойын жаттығу: «Түссіз шаршылар»	1
19	Баканың қызықты тапсырмалар	Балалардың заттардың белгілеріне қарай салыстыру,кеңістікте орналасу қалпын анықтау.Топтастырыл-ған бейнені таба білуге машықтандыру. бөлме сызбасы, асықтар,ребустар, логикалық тапсырмалар, ертегі кейіпкері.	1
20	Логика сыры	Балалардың ақыл-ой қабілеттерін тапсырмалар арқылы арттыру. Логикалық тапсырмалар арқылы зейінін дамыту.сызба тапсырмалар, логикалық тапсырмалар.Ойын жаттығу;	1

		Воскобовичтің шаршылары. Көлеммен заттық қасиеттерін ажыратып табуға үйрету.	
21	Ұлудың көңілді тапсырмасы	Балаларды сөзжұмбақтарды шеше білуге дағдыландыру, заттардың ұқсастығын ажырата білу, ойлау қабілеттерін арттыру. тапсырмалар, логикалық тапсырмалар, сөзжұмбақ, 1-10-ға дейін санау.	1
22	Ойнап жүріп, ойлайық!	Балалардың зиянын қызықты тапсырмалар арқылы жетілдіру, логикалық есептерді орындай білуге дағдыландыру. сызба тапсырмалар, логикалық тапсырмалар, <=> тапсырмалары	1
23	Ойлан тап	Ғажайып саяхат арқылы балалар қиялдарын шындау. Баланың логикалық ойлау қабілетін дамыту, тапқырлығын арттыру. сызба тапсырмалар, сандар, логикалық тапсырмалар, 1-10-ға дейін санау, кері санау тапсырмасы.	1
24	Ойнайық, шешпей оны қоймайық	Балалардың есте сақтау қабілеттерін арттыру, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Қисынды есептерді шығара отырып, баланың логикалық ойлау қабілетін дамыту, тапқырлығын арттыру. Сызба тапсырмалар, сандар, логикалық тапсырмалар, сандарды заттармен санап, азайтып және заттарды қосып санап үйрену.	1
25	Тез ойла, ойна!	Балалардың ретімен орналастыра білу түсініктерін арттыру, санамақтар арқылы сандарды айта білуге, логикалық ойлау қабілеттерін арттыру. сызба тапсырмалар, логикалық тапсырмалар. Ойын жаттығу: «Осындай пішіндерді тап» Түстеріне, көлеміне, пішіндеріне қарай ажырата білуге үйрету. (алма бағы)	1
26	Математика әлемінде	Геометриалық денелерді атау, ажырата білулерін қалыптастыру, берілген жолақшаларды, кейін тура санау қабілеттерін бекіту. Балалардың логикалық ойлау қабілеттерін, тапқырлықтарын дамыту, достыққа тәрбиелеуге, ойын түрде білімдерін тиянақтау. логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, таяқшалар, ұзын-қысқа.	1
27	Кім жылдам?	Балаларды санау дағдыларын одан әрі дамыту, уақыт жайында қарапайым, түсініктерін бекіту. логикалық тапсырмалар, сезініп, ұстап айту тапсырмалары, сандар, Танграмойыны, Ойын жаттығу: «Ғажайып қалта»	1
28	Пысықтаушы логика жаттығулары	Сан құрайын ажыратудың әр түрлі тәсілдері; ақыл-ой белсенділігін күшейту, шапшандылыққа, дәлдікке тәрбиелеу. логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, Танграмойыны.	1
29	Бауырсақтың тапсырмалары	сандар, пішіндер туралы білімдерін жетілдіру. Логикалық есептерді шығару дағдыларын дамыту. логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, Танграмойыны,	1
30	Логикалық жаттығулардың сикыры	кеңістікте бағдарлай алуға, зейіндерін, қиялдарын логикалық тапсырмалар арқылы дамытуға, белсенділікке, тапқырлыққа үйрету. логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар. (сөз жұмбақ)	1
31	Пішіндер тапсырмалары	Түс пен сандар туралы білімдерін жетілдіру, логикалық есептерді шығару дағдыларын жетілдіру. логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар. Д/ойын: «Артығын тап»	1
32	Қызықты	заттарды салыстыра білу ұғымын бекіту. Логикалық ойлау	1

	тапсырмалар	қабілеттерін арттыру.логикалық тапсырмалар, сурет, карточкалар тапсырмалар, сандар.«неше»деген сұраққа жауап бере білу. Ойын жаттығу: «Түрлі түсті вагондар»	
33	Тапқыр болсаң,тауып көр	Пішіндер жайлы білімдерін бекіту,логикалық ойлауларын,қиялдарын дамыту. логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар.	1
34	Қызықты математика	логикалық ойлау қабілеттерін, қиялдарын дамыту.ойын тапсырмаларға деген қызығушылықтарын дамыту логикалық тапсырмалар, сандар, сызба тапсырмалар, сандар. Д/ойын: «Сыңарын тап»	1
35	Сандықтағы қызықты тапсырмалар	логикалық ойындар мен шытырман жолдарды пайдалану арқылы балалардың есте сақтау қабілетін дамыту. Балалардың тәулік мезгілдерін, апта күндерінің жыл айларының реті туралы білімін бекіту.логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар. $\Leftrightarrow$ тапсырмалары.	1
36	Не білдім,не үйрендім	Қызықты тапсырмалар арқылы алған білімдерін қайталау; есептеу дағдыларын жаттықтыру; геометриялық пішіндер және геометриялық денелер туралы білімдерін бекіту; баланың тілін, ойын танымдық қабілетін дамыту. логикалық тапсырмалар, сызба тапсырмалар, сандар, Танграм, Д/ойын: «Қандай пішін жетпі қалды?»	1

Барлығы: 36 сағат